

เศรษฐกิจพอเพียงกับการรวมพลังจากทุกภาคส่วนขับเคลื่อนประเทศไทย สู่...ความยั่งยืน

ดร. จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา

ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

วันพุธที่ 28 มีนาคม พ.ศ.2555 เวลา 12.00 น.-12.30 น.

ณ ห้องแกรนด์ไดมอนด์ บอลรูม ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี

คำนิยามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พระราชทานเมื่อ 29 พฤศจิกายน พ.ศ.2542

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อภาระงานที่ตนทำ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัย ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

บรมครูและกษัตริย์ของลพบุรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำริอื่นๆ โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้นำไปเผยแพร่ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

"เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๓๐ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยแก่นระหว่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๔๐-๒๕๔๔) ยังคงยึดถือมาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาและบริหารประเทศ

แผนภาพอธิบายค่านิยมพระราชทาน จากนักวิชาการเพื่อใช้ในการเผยแพร่

แผนการบูรณาการกับประชาชนทั้งประเทศจึงควรขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยแยกกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 8 ภาคส่วน

1. ภาคชุมชนและประชาสังคม
2. ภาคการเกษตร
3. ภาคธุรกิจ
4. สื่อสารมวลชน นักเขียน ดาราและนักร้อง
5. สถาบันการเมือง
6. องค์การภาครัฐ
7. สถาบันการศึกษา
8. ผู้นำทางความคิด

กลุ่มที่สำคัญมากที่สุดต่อการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไปในอนาคต

1. ชุมชนและประชาสังคม
2. ภาคธุรกิจ
3. ภาคต่างประเทศ
4. เยาวชนและโรงเรียน

1. ชุมชนและประชาสังคม

เช่น สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

โครงการปิดทองหลังพระ

การรวมพลังกันระหว่างชาวบ้าน ภาครัฐ และภาคประชาสังคม เพื่อพัฒนาระบบต้นแบบ
บูรณาการการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ ของสถาบันส่งเสริม
และพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม เกิดจาก ความต้องการของชาวบ้านอย่างแท้จริง ในการรวมตัวกัน
เพื่อพัฒนาชุมชน คิดร่วมกัน และลงมือทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความรู้สึกของ การเป็นเจ้าของ
ตลอดจนการมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์ มีการประสานความช่วยเหลือจากภายนอก โดยมี
ชุมชนเป็นศูนย์กลาง

อีกตัวอย่างหนึ่ง

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อท้องถิ่น

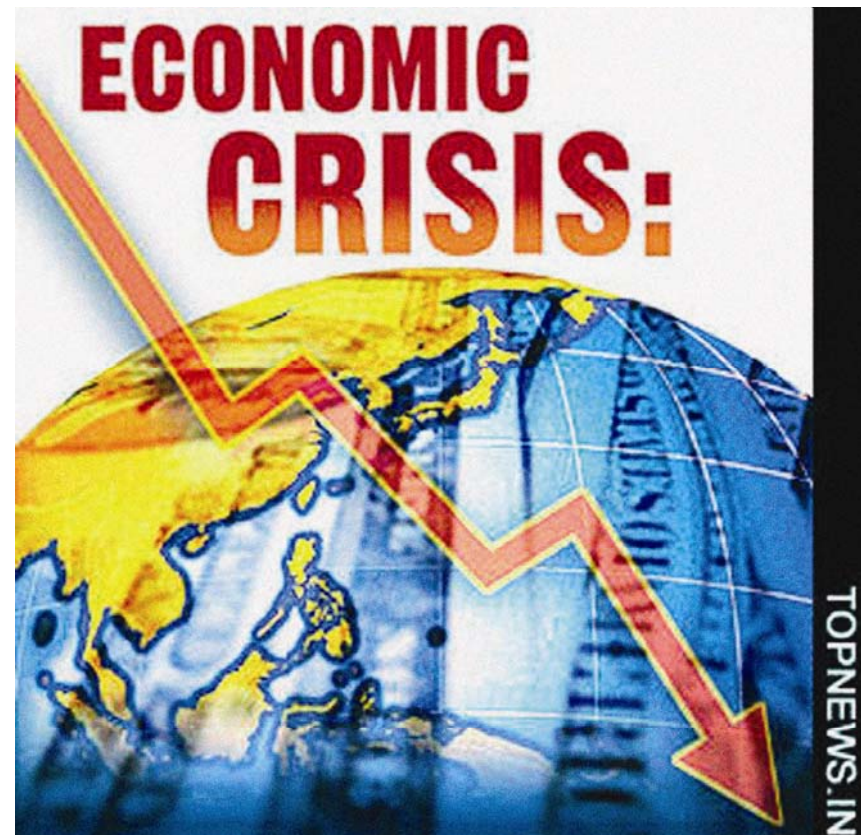
Community-Based Research Institute Foundation

- “มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อท้องถิ่น” ถือกำเนิดขึ้นในฐานะองค์กรอิสระที่จะสืบสานเจตนารมณ์ตามปรัชญางานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ว่า “สร้างสรรค์ปัญญา เพื่อพัฒนาท้องถิ่น” ตลอดจนเป็นเสมือนกองหนุนที่สำคัญของการขยายผลการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นสู่สังคมที่กว้างขวางยิ่งขึ้น และได้ดำเนินการจัดตั้งมูลนิธิขึ้นเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 โดยมียุทธศาสตร์สำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการใช้ “งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น” เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ชุมชน สังคม และใช้การเรียนรู้ หรือองค์ความรู้ที่ได้ไปสู่การพัฒนา ยกระดับ และใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นไปสู่การแก้ปัญหา หรือขยายผลสู่สังคมวงกว้างต่อไป
- งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Community – based Research) เกิดขึ้นมาเป็นเวลา 10 กว่าปี โดยเป็นงานวิจัยแบบใหม่ที่มุ่งให้ ชาวบ้านได้มีโอกาสทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง ในประเด็นใดก็ได้เช่น การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการเศรษฐกิจ การดูแลพิงพาทันทางสังคม การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน เป็น ทั้งนี้ด้วยความรู้และการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเอง โดยมีพี่เลี้ยงจากภายนอกเป็นผู้ช่วยจัดกระบวนการ งานนี้ได้ประสบความสำเร็จอย่างกว้างขวางและแผ่ขยายไปยังชุมชนต่างๆ มากกว่า 1,500 แห่ง แก้ปัญหาท้องถิ่นในประเด็นต่างๆ ได้หลากหลาย มีนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นเข้าร่วมงานกว่า 10,000 คน และในขณะเดียวกันก็ได้สร้าง “พี่เลี้ยงนักวิจัย” และ ”โหนด” (Node) ที่มีประสบการณ์ในการทำงานกับชุมชนท้องถิ่นจำนวนกว่าร้อยคนที่กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ ทั้งนี้โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในกำกับกับสำนักนายกรัฐมนตรี

สมการแห่งความสำเร็จสำหรับ
ชุมชนและประชาสังคม

ความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสม + ค่านิยมที่ดี + ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ภาวะธุรกิจ

นอกจากความสำคัญในการจัดการความเสี่ยง

CSR จากภาคธุรกิจเอกชน

สามารถเสริมความยั่งยืน

ด้วยการสนับสนุน

องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการให้แก่ชุมชน

และยังเป็นการสร้าง

ความรู้สู่ทุกพื้นที่

ระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่ กับ ภาคชนบทของประเทศ

บริษัทใน **CSR Club** มีขนาดสินทรัพย์ 34% ของมูลค่าตลาดทั้งหมด
และมีมูลค่าตามราคาตลาด 43% ของมูลค่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

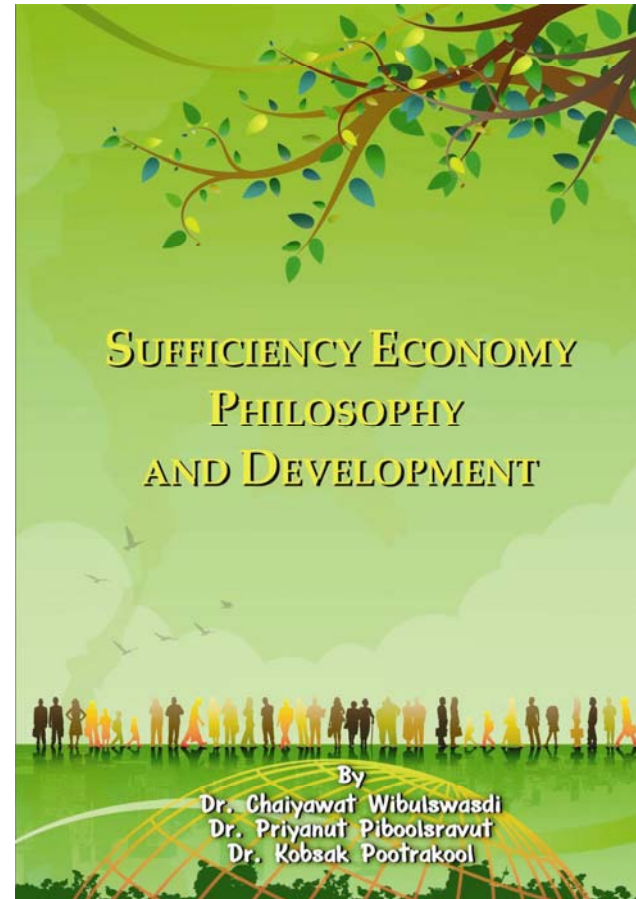
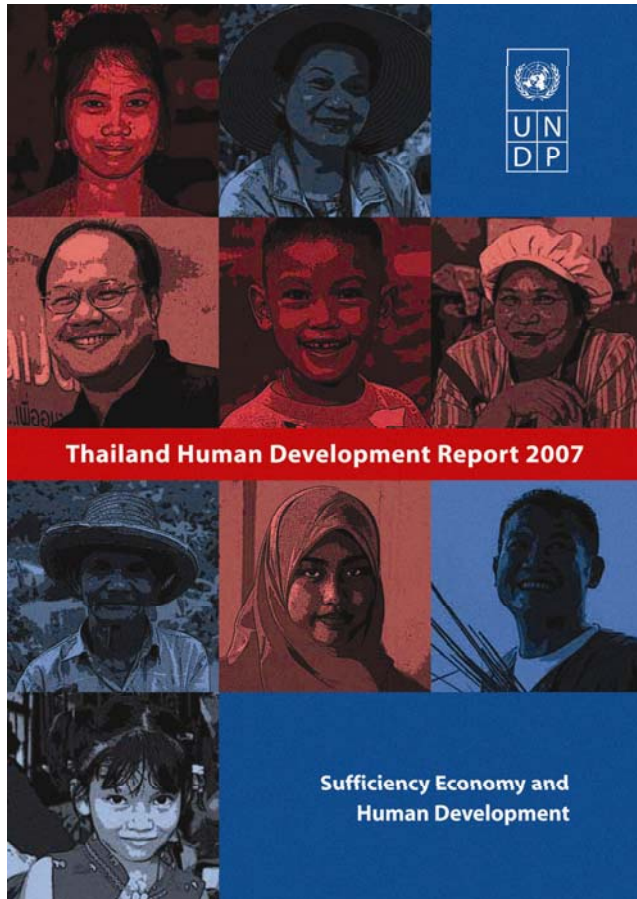
CONNECT FOR SHARING

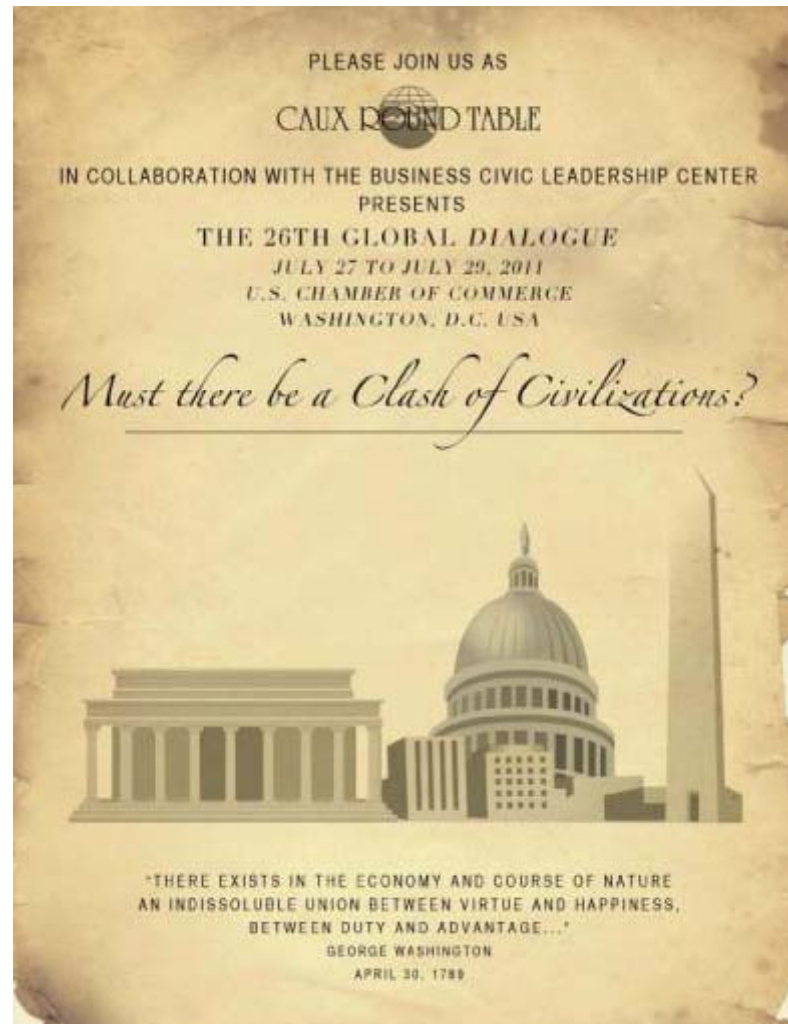

3. ภาคต่างประเทศ

1. มีเอกสารที่ผลิตออกมาเพื่อเผยแพร่ปรัชญาเป็นภาษาต่างประเทศ โดยองค์กรระหว่างประเทศและนักวิชาการภายในประเทศ

2. การเข้าร่วมสัมมนาในเวทีโลกเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ของโลก และการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้

3. การมีบุคคลเช่น ดร.ศุภชัยพานิชภักดิ์ ซึ่งเป็นเลขาธิการการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา หรือ อังค์ถัด

มีหน้าที่และบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหาการพัฒนาของโลกและมีความรู้เกี่ยวกับ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา

4. เยาวชนและโรงเรียน

ปัจเจกบุคคล หลักแห่งความพอเพียง เป็นสิ่งที่เห็นผลในระยะยาว

ดังนั้น จึงต้องอาศัย**ความอดทน** และ**ส่งต่อความคิด**จากรุ่นสู่รุ่น

เพื่อให้เกิด**สังคมแห่งความพอเพียง**ในที่สุด

สิ่งที่สำคัญคือ

การปลูกฝังหลักแห่งความพอเพียงตั้งแต่เด็ก

โดยผู้ใหญ่ต้องสร้างสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ แห่งความพอเพียงไว้ให้

ความพอดีของจุดย่อย

จะกลายเป็นความพอดีของส่วนรวม

เราควรมีความมั่นใจจากทศวรรษที่ผ่านมาว่า
ทศวรรษหน้า ถ้าเราได้มุ่งมั่นกันต่อไปในทุกภาค
ส่วน โดยเฉพาะภาคส่วนที่ได้กล่าวถึง เราจะประสบ
ความสำเร็จอย่างแน่นอน จากพลังการขับเคลื่อน
และภูมิคุ้มกันปัญหาของโลกและประเทศไทยที่ทุก
คนกำลังเป็นห่วงในปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โทรศัพท์ ๐๒ ๖๒๘ ๒๘๔๙ โทรสาร ๐๒ ๒๘๒ ๙๑๕๘

www.nesdb.go.th

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โทรศัพท์ ๐๒ ๖๒๘ ๒๘๔๒ โทรสาร ๐๒ ๖๒๘ ๒๘๗๕

www.rsepf.or.th

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาและเยาวชน

โทรศัพท์ ๐๒ ๗๘๗ ๗๐๓๓-๔ โทรสาร ๐๒ ๒๘๒ ๘๒๒๖

www.sufficiencyeconomy.org

www.crownproperty.or.th